

A fontok

Céлом egy minél sokszínűbb font-szett létrehozása volt, mellyel teljesebb képet adhatok saját tipográfiai szemléletemről. Ehhez a tipográfia fejlődésének szempontjából jelentős mérföldköveket, betűtípusokat, jelenségeket vettem alapul, amelyeket átírtam a saját tipográfiai stílusomra. A végeredmény négy eltérő tipográfiai megoldásokkal létrehozott betűtípus.

W&W Serif

A W&W font egy talpas betűtípus, melyet a Garalde Oldstyle stílus ihletett. A stílus a 15. században tört be a tipográfiába és az első hagyományos betűtípusok nagyban inspiráltak engem a font megalkotásánál, célom ezeknek a fontoknak a modern szemlélettel való újraalkotása volt. A stílusjegyek tehát fellelhetők a fontomban is: a kontraszt tekintetében közepes mérték jellemzi, a vastag és elvékonyodó vonalak közötti eltérés nem szélsőséges. A kiskapitális betűk felnyúló, ék alakú szerifben végződő szárai magasságban meghaladják a kapitális betűket. A keresztvonalaknak pedig nincs dőlési szögük, teljesen horizontálisak, kiegyensúlyozottabb betűképet alkotva. Megalkotásánál nagy figyelmet szenteltem a betűk belső, illetve egymáshoz viszonyított helyes arányainak megtalálására is. A talpak a betűk arányaihoz képest meglehetősen szélesek, ezzel modernebb és egyedibb megjelenésűek. Ezeknek köszönhetően egy hatékony textfont jött létre, amely nagy szövegekben jól működik, de nagy méretben, címként használva is látványos. A szélesebb körű felhasználhatóság érdekében a font két vastagságban készült el: regular, illetve medium verzióban.

Tectonic

A Tectonic egy modern sans serif font, szintént textfont. A neo-groteszk stílusú betűtípust a kapitális betűk hasonló szélessége, a négyzet alapú kapitális 'M' betű, illetve az 'a' és 'g' karakterek komplexebb formájú, úgymond „emeletes” verziója jellemzik. Ez a font a hagyományos groteszk fontok modern átdolgozása. Mivel a céloom egy textfont létrehozása volt, a tervezést egy kutatás előzte meg, amelyben szabályszerűségeket vizsgáltam, amik a szövegben működő és olvasható font létrehozásához szükségesek. A betűk belső, illetve egymáshoz viszonyuló arányai itt is nagy szerepet játszottak, úgy mint a vonalvastagság, magasság, szélesség. A betűtípus sajátossága a betűk belső sarkainak behúzása és lekerekítése, amit az úgynevezett „ink bleed” hatás inspirált, ami nevét a tinta lapon történő szétfolyásáról kapta.

Foldotype

A 36 days of type inspirálta betűtípus teljesen másfajta kihívást jelentett, mint a textfont létrehozása. A cél ebben az esetben nem az olvashatóság, a kiegyensúlyozott betűkép létrehozása volt, hanem az egyedi és innovatív tipográfiai megoldások kikísérletezése. A betűk formailag tehát már nincsenek alárendelve a funkciónak, önálló grafikai elemekként érvényesülnek, ez teret adott a betűk szabad átfogalmazására. A font így erősen display, felhasználása tehát nem hasábos szövegekben ajánlott, inkább rövid címekeként. A koncepció létrehozásakor, a formai megfogalmazáskor az inspirációul szolgáló projektből, a 36 days of type-ból indultam ki. Ennek a projektnek a sajátossága, hogy a közösségi médián zajlik, az Instagram platformján. Ez közvetlen hatással van a projekt keretein belül létrehozott betűkre, hiszen a platform a négyzetes elrendezést preferálja, a grafika ezen belül létezik. A fontomhoz létrehozott betűket tehát négyzetes formában komponáltam meg. Ezen kívül a karakterek jellemzője, hogy többnyire egyetlen vastag vonal alkotja őket. Ez uniformizálta a betűket egy egységes fonthoz, a különböző betűk átírása erre a grafikai elvre pedig kísérleti megközelítést igényelt és egyedi betűformákat eredményezett.

Livit Experimental

Ennek a kísérleti fontnak az esetében egy kortárs tipográfiai jelenség szolgált inspirációul, amely a stílusában kontrasztos betűtípusok keverésén alapszik egy szövegen, címen belül. Így a cél elsődlegesen két stílus meghatározása volt, amelyek kontrasztosak, de harmonizálnak együtt. Talpas betűtípus mellett döntöttem, amelynek kis- és nagykapitális karakterei formai komplexitásukban teljesen eltérőek. A kiskapitális szett így egy klasszikus talpas betűtípus karakterei, a kapitális karakterek viszont mind egyedi, display stílusban készültek. A tervezés folyamatában így a hangsúly a nagykapitális, kísérleti stílusú betűk megalkotására került, amelyeknek megtervezésére karakterenként nagy figyelmet szenteltem. A tervezési folyamat inspirációgyűjtéssel kezdődött. Az gyűjtésben sokféle display stílusú font szerepelt, nagy feladat volt a végtelen grafikai lehetőségek között dönteni egy irány mellett. Eleinte egy kalligráfiai vonások inspirálta font koncepciójába kezdtem bele, elkészültek az első betűk. A betűket azonban nem tartottam elég erősnek grafikai szempontból, a céloom olyan betűk tervezése volt, amelyek formailag sokkal komplexebbek, megjelenésükben díszesebbek, így a font klasszikus talpas kiskapitális karaktereivel jobban működnek együtt. Elkezdtem inkább papíron kísérletezni a betűkkel, először bármiféle koncepció nélkül, szabadon. Kezdett kirajzolódni egy irány, amelyben a talpas karaktereket vettem alapul, azokhoz íves, elvékonyodó vonalakat adtam. A vonalak ívének, irányának meghatározásakor az adott betű dinamikájából indultam ki. Rengeteg vázlatolás után a karakterek legjobb verzióit elkészítettem vektoros formában. A kész karakterekkel szavakat kiírva kísérleteztem, hogy működnek-e úgy, ahogyan elképzeltem. Végül ezt éreztem a legerősebbnek a négy font közül, ezért ezt választottam a projekt főbb grafikai elemének is.

A kiadványok

A kiadványok specimenek, amelyek a fontjaim bemutatására szolgálnak. A négy fonthoz négy kiadvány készült, stílusaikban, megjelenésükben pedig mind az adott font inspirációjául szolgáló tipográfiai jelenséget, illetve annak a korszaknak a sajátosságait tükrözik, amelyre az jellemző. Így mint a fontok esetében, a specimenek esetében is törekedtem minél különfélebb megoldásokat alkalmazni kivitelezés terén. Ez kötési eljárásokban, papírhasználatban, méreteken való kísérletezésben valósult meg.

W&W Serif specimen

Ezt a serif fontot a Garalde Oldstyle stílus inspirálta, amelynek széleskörű elterjedése a 16-17. századra volt jellemző. A specimen tartalmában tehát azokról a tényezőkről szól, amik befolyásolták, segítették a font terjedését a korban, a kiadvány pedig formailag is követi a tematikát. Az adott tipográfiai korszakot a nyomdai technológiai fejlődések nagyban befolyásolták, amik lehetővé tették az újságok széleskörű terjedését, amelyek pedig a font és az azzal való tervezés elsőszámú platformjává váltak. Ezért inspirációul a század újságai szolgáltak. Megvizsgáltam őket, kompozíció, méret, terjedelem, megjelenés terén és ezeket dolgoztam fel kísérleti szemlélettel. Mivel a layouttervezés ekkor még nagyon kezdeti fázisban létezett, az újságok sokszor nagyon fejletlen tördeléssel dolgoztak. Ezt a jelenséget feldolgoztam a specimenben, tudatosan hoztam létre hasábokat, amelyekben szélsőséges tördelési megoldásokkal dolgoztam, ami érdekes hatásokat eredményezett. A font betűszettje is az újságok inspirálta kompozícióban kerül bemutatásra. A grafikai elemeket, amelyeket a karakterekkel hoztam létre, a tartalom inspirált – például a háromdimenziós hatású karaktereket a mozgatható betűelemek témaköre ihlette, amelyről a kiadványban is szó esik.

Tectonic specimen

Mivel a groteszk neue betűtípusok megtervezésekor a hangsúly a geometrián, a betűk arányain, a tiszta és minimalizált betűformákon van, bemutatásukra jellemző a minimalista, szellős kompozíció, ami mentes mindenféle felesleges elemtől és csakis a betűformák bemutatására koncentrál. Ebből kiindulva egy olyan kiadványt hoztam létre, amely ezt a végletekig tolja, és csakis a méretek kontrasztjának hatására épít, a megjelenés stílusát egyedül a karakterek biztosítják. Így a kiadvány erős szabályszerűségekre épülve működik, mentes mindenféle más grafikai elemtől, ettől kapja sajátos külalakját, ami csakis a funkcionális alapszik – pont úgy mint maga a betűtípus –. A kompozíciók megalkotásakor visszanyúltam a neue groteszk

elődjének – a hagyományos groteszk betűtípusok – használatának stílusához is, a svájci stílus sajátosságaihoz, ami a gridrendszerek használatán alapul.

Foldotype Display specimen

Ezt a fontot a 36 Days of Type nevű kísérleti kihívás inspirálta, amely formailag is minden szempontból meghatározta a betűtípust. A platform elrendezésére - amelyből kiindulva a font karakterei egy négyzetes alapra kerültek megtervezésre - a kiadvány is közvetlenül építkezik arányok és kötészet terén egyaránt. A specimen egy négyzet alapú kiadvány, amelyben a betűk egyenként kerülnek prezentálásra – csakúgy, mint a 36 Days of Type karaktereinek esetében. A tónusok és a kötészet esetében szintén a közösségi média platformja inspirált: világos, sötét és közepes tónusú hátterek váltakoznak, a kötészet pedig egy lefelé kihajtható kötés formájában valósult meg, ami ilyen módon emlékeztet a lefelé görgethető posztok kompozíciójára. A tartalom itt hasábok helyett hashtag-ek formájában jelenik meg, amik egyszerű kifejezések a tipográfia és a közösségi média kapcsolatáról. A hashtag-ek egy olyan módszerrel jelennek meg a kiadványban, ami a 36 Days of Type kihívás egyik nagyon gyakori eleme: kinetikus tipográfiaként. A szöveg meganimálva csúszik be a betűk formájába, amely AR technológiával olvasható be és tekinthető meg.

Livit Display specimen

A font egy friss tipográfiai trendet dolgoz fel, így a kiadvány megalkotásakor törekedtem az innovatív kísérleti megoldásokra mind layout terén, mind nyomdai kivitelezésben. A layoutban a betűket 3 dimenziós térbe emelem és további effektekkel különböző helyzetekbe hozom őket. A kísérleti megközelítés erősítésére érdekében egy különleges nyomdai eljárás mellett, rizográf nyomtatás mellett döntöttem.

Betűdominók

Fontos volt számomra, hogy a fontok egymással is kölcsönhatásba kerüljenek, erre pedig a legmegfelelőbb egy egyszerű szabályokra épülő játék megalkotása volt, amely a kiállítás megtekintőit is kapcsolatba hozza a fontokkal és azokon keresztül a projekttel. Ehhez egy egyszerű játékot vettem alapul, a dominójáték szabályait, amit könnyen átírtam a tipográfia nyelvére. Egy 28 darabból álló dominó készletet terveztem meg, amelyek oldalára egy-egy betű került véletlenszerűen a kiválasztott 7 darab betűből, illetve négy darab

betűtípusból. A dominók ellentétes oldalain nem található azonos font vagy azonos betű, ezek keverve helyezkednek el a különböző dominókon. Kivitelezés szempontjából az első tervek szerint egy megvásárolt dominókészletet matricáztam volna fel a grafikákkal. Azonban szerencsére az intézetben a hallgatók rendelkezésére áll egy 3D nyomtató, amely megoldás sokkal több lehetőségnek adott teret megvalósítás terén. A technológia már régóta érdekelt és örültem a lehetőségnek, hogy hasznát vehettem a projektemhez. Mivel a nyomtatási előkészítéshez szükséges 3D programokban sem volt még tapasztalatom ezelőtt, az egész folyamat nagyon sok hasznos új tapasztalattal járt. Megismerkedtem a Blender programmal, amelyben elkészítettem az első dominó háromdimenziós tervét, amelyen a dominó felületéből kiemelkednek a betűk formái. Ezután a PrusaSlicer nevű programban előkészítettem azt a nyomtatáshoz és elkészült a dominók 3D nyomtatott prototípusa. Ez arra szolgált, hogy kiderüljön, hogyan funkcionálnak a valóságban a tervek. Több dolgot is ki kellett kísérleteznem a folyamat során, a színeket, az elemek megfelelő térbeli vastagságát is. A prototípus esetében nem választottam szét a betűket a dominóalaptól a háromdimenziós tervek készítésekor, így a dominó egyben, homogén fekete színben készült el, ám így a betűk formái optikailag túlságosan egybeolvadtak a dominóalappal, ezért új megoldást kellett kitalálnom. Ezután a betűket külön készítettem elő és nyomtattam, fekete színnel, a dominók alapjait pedig egy világos, papírszerű színnel. Így a dominó elemei megfelelően kontrasztosak lettek és a betűk szépen érvényesültek. Az elkészült betűdominókkal a dominójáték szabályai alapján a következő féleképpen tudunk játszani: a kettő-négy tagból álló játékosok kiválasztanak maguknak hét darab dominót. Ha maradnak ki dominók, akkor azok alkotják a talont. Az első játékos a dominói közül kirak egyet, ezután a többi játékos letehet a sor bármelyik végére egy újabb dominót, feltéve, hogy az érintkező lapok oldalain ugyan az a font szerepel. A játékosnak, aki nem tud a dominói közül lerakni egyet, a talonból kell választania. Az a játékos nyer, akinek a kezéből elsőként fogynak el a dominók. Ezt tetszés szerint lehet az azonos fontok pároztatása helyett a különböző betűtípusú, de azonos betűk pároztatása szerint is játszani.